

FRA pressiteade

Viin, 22. veebruar 2017

Lapsesõbralik õigusemõistmine lapse perspektiivist

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti uus aruanne näitab, et kohtumenetlustes osalevad lapsed tunnevad sageli hirmu ja neil on tunne, et neist ei tehta välja ja neid ei hoita toimuvaga kursis. Euroopa Liidu eri liikmesriikides küsitletud laste kogemused ja arvamused näitavad selles paljastavas aruandes, kui palju on veel teha, et muuta meie õigussüsteemid lapsesõbralikuks.

„Asetame niigi kannatanud või šokeerivate juhtumite tunnistajaks olnud lapsed ebavajaliku stressi olukorda. Nii poliitika väljatöötajad kui elluviijad peavad tagama, et kohtumenetlustes osalevate laste hirme võetaks tõsiselt ja vähendataks miinimumini,“ märgib FRA direktor [Michael O’Flaherty](#). *„Auanne annab selged juhtnöörid, mis vahenditega liikmesriigid saavad tagada, et laste häáli kuulatakse ka tegelikult ja et nad tunneksid ennast ohutult ja kaitstuna.“*

Ligikaudu 2,5 miljonit last kogu Euroopa Liidus osaleb igal aastal kas ohvri, tunnistaja või osapoolena kohtumenetluses. Tegu võib olla näiteks hooldusõiguse taotlemisega lahutusmenetluses, seksuaalse väärkohtlemise või ärakasutamisega.

Auanne „[Lapsesõbralik õigusemõistmine: kohtumenetlustes osalevate laste seisukoht ja kogemus](#)“ põhineb 392 lapse küsitlusel. Selles tuvastatakse lastel tekkivad probleemid, nende võimalikud lahendused ja mitmed lootustandvad tavad, mida juba kasutatakse Euroopa Liidu liikmesriikides.

Lapsed rõhutasid, kui tähtis on, et neid kohtumenetluses mõistetakse ja austatakse. See viitab vajadusele koostada selged ja praktilised juhendid ning pakkuda koolitust kõikidele lastega suhtlevatele spetsialistidele. Lapsed soovivad samuti, et neid hoitaks sageli pika menetluse käigus kursis kohtuasja arenguga ja nende enda õigustega. See tõendab vajadust pakkuda vanusekohast teavet kohtuasja eel, jooksul ja järel.

Küsitlusest selgus, et paljud olukorrad tekitavad lastel ebakindlat ja ebaturvalist tunnet. Siinkohal on oluline tagada, et liikmesriikides kehtivad menetluslikud kaitsemeetmed, millega kaitstakse laste huve äärmuslikes kohtuasjades, näiteks koduvägivald või seksuaalne väärkohtlemine, ja samuti paljudes hooldusõiguse juhtumites kogu Euroopa Liidus. Need kaitsemeetmed hõlmavad muu hulgas lapsesõbralikke kuulamispaiku, videolinke või eelsalvestatud tõendusmaterjali, samuti laste isikuandmete kaitset meedia ja avalikkuse eest.

Tulemused põhinevad laste küsitlustel järgmises 9 liikmesriigis: Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Poola, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa ja Suurbritannia. See täiendab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti varasemat aruannet, mis sisaldab [spetsialistide seisukohti](#) seoses lapsesõbraliku õigusemõistmisega.

Lisateave on [pressipaketis](#) või aadressil: media@fra.europa.eu / Tel +43 1 580 30 642

Märkused toimetajatele

- 28. aprillil 2017 tutvustatakse ametis aruannet Iiri laste- ja noorsooküsimuste ministri dr Katherine Zappone osalusel toimival üritusel.
- FRA annab tõenduspõhist nõu Euroopa Liidu ja riikide otsustajatele, et aidata muuta põhiõiguste arutelud ja poliitika teadmispõhisemaks ja sihipärasemaks.
- Lisateave ameti [lasteõiguste alase tegevuse](#) kohta on kättesaadav veebis.